

RÄDDA ÄLGEN HAR GETT 61 000 TALLAR

Auktioner, tallfaddrar, köp av kepsar och andra saker har samlat pengar till tallplantor under hösten. Totalt har Jägareförbundets kampanj Rädsla älggen hittills fått ihop pengar till 61 000 tallar.

[LÄS MER SID 2](#)

FÖRSÄLJNING AV VILD-SVINSKÖTT BLIR MÖJLIGT

Svenska Jägareförbundet och LRF begärde under 2018 att regeringen ska tillåta att jägarna får sälja vildsvinskött. Detta initiativ har lagt grund till att Livsmedelsverket nu föreslår nya regler.

[LÄS MER SID 3](#)

FÖRSLAG PÅ NYA JAKTTIDER UTE PÅ REMISS

Naturvårdsverket har presenterat sitt förslag på nya jakttider. Det innehåller många förändringar. "När jag ser remissförslaget innehåller det mer positiva än negativa saker", säger riks-jaktvårdskonsulent Daniel Ligné

[LÄS MER SID 4](#)

UR INNEHÅLLET

02 ÖKAT ANTAL MEDLEMMAR I FÖRBUNDET	06 SVERIGES VILDNAD PÅ SKANSEN
03 NY UTBILDNING FÖR ÖKAD KOMPETENS	07 KONKURRENS FÅR ÄLGEN ATT ÄTA TALL
03 JAQT NU PÅ INSTAGRAM	08 KRETSKONFERENS I VÄSTERBOTTEN
04 ROVDJURSINVENTERINGAR FÅR KRITIK	08 NY STUDIE OM ÄLGFÖRVALTNING
05 NÄTVERK FÖR FLYTTANDE SJÖFÅGLAR	09 ETT HOT MOT VARGFÖRVALTNINGEN
05 JAKT- OCH VILT VÅRDSUPPDRAGET 2020	09 ATT FLYTTA VARGAR ÄR FEL
06 EU ÖPPNAR FÖR UTÖKAD JAKT PÅ SKARV	10 GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!

RÄDDA ÄLGEN HAR SAMLAT IN PENGAR TILL 61 000 TALLAR

Auktioner, tallfaddrar, köp av kepsar och andra saker har samlat pengar till tallplantor under hösten. Totalt har Svenska Jägareförbundets kampanj Rädda älgen hittills fått ihop pengar till 61 000 tallar.

- Vi vill visa att jägarna bryr sig om både skogens och älgens förutsättningar, säger marknadschefen Oscar von Stockenström.

Under hösten har Svenska Jägareförbundet samlat in pengar i kampanjen Rädda älgen.

- Främst har vi fått in pengar via auktioner på exempelvis kikarsikten, fyrhjulning och andra saker, men även genom köp av olika profilprodukter med Rädda älgen-loggan. En del pengar har även kommit in via möjligheten att bli tallfadder, säger Oscar von Stockenström.

Hur ska pengarna användas?

- Vi har kontakt med Svenska Skogsplantor. Genom företaget ska vi se till att det kommer ut fler tallar till de markägare som tänkt plantera granskog. Det går inte att ansöka eller söka bidrag till tallar. Utan syftet är att vi vill få ut mer tall på tallmarker. Det får vi med detta upplägg.

Sprids tallplantorna ut över hela Sverige?

- Ja, vi har tänkt att pengarna - eller plantorna - ska fördelas över landet.

Är 61 000 tallplantor mycket?

- Detta är en symbolisk gåva från jägarna till markägarna. Genom kampanjen Rädda älgen har vi lyckats få både jägare och markägare att förstå älgens och skogsbrukets problem. Det finns för lite naturligt foder och det är för höga betesskador på sina håll. Vi behöver på lokal nivå jobba för att hitta lösningar. 61 000 tallar är några steg i rätt riktning.

Kommer förbundet fortsätta att samla in pengar?

- Ja, kampanjen fortsätter då det är viktigt att jobba med frågan över tid. Problemen för älgen kommer inte försvinna, eller minska, på ett år. Planen är att fortsätta att samla in pengar. Så hur stor summan och hur många tallar det blir i slutänden vet vi inte idag, säger Oscar von Stockenström.

ÖKAT ANTAL MEDLEMMAR I FÖRBUNDET

Medlemsantalet i Svenska Jägareförbundet fortsätter att öka. Kvinnliga jägare står för en stor del av ökningen.

Svenska Jägareförbundet växer på nytt efter några år av minskande medlemsiffror. Flera län har en mycket positiv utveckling. Det gäller exempelvis Jägareförbundet Värmland som har ökat från 7 384 medlemmar i november 2018 till nuvarande nivå på 7 513 medlemmar. Jägareförbundet Västbotten ökar från 8 286 medlemmar i november 2018 till 8 428 i senaste mätningen.

URBANA JÄGARE

Den största ökningen sker i våra storstadsområden. Jägareförbundet Stockholm ökar från 15 993 medlemmar i november 2018 till 16 213 den sista november 2019. För Jägareförbundet Västra Götaland Väst är noteras en ökning från 10 723 till 10 937 medlemmar under samma period. Det finns också länsföreningar som tappar något i mätningen, men inget som är alarmerande.

TYDLIG FÖRÄNDRING

Jämfört med november förra året har medlemsantalet totalt i Jägareförbundet ökat med 1 761 personer. Av dem är det 504 kvinnor. Jägareförbundet hade den sista november 2019 150 233 medlemmar, vilket är i nivå med motsvarande mätning jaktåret 2015. Efter att under några år tappat medlemmar har Jägareförbundet nu tagit sig tillbaka till en mer stabil nivå.

MEDLEMSNYTTAN

På ungdomssidan sker ingen ökning, men en nyligen genomförd ungdomskampanj har gett 284 nya ungdomsmedlemmar.

Som skäl till den positiva medlemsutvecklingen anges flera lyckade kampanjer och ett medvetet fokus på medlemsnytta.

FÖRSÄLJNING AV VILDSVINSKÖTT BLIR MÖJLIGT

Svenska Jägareförbundet och LRF begärde under 2018 att regeringen ska tillåta att jägarna får sälja vildsvinskött. Detta initiativ har lagt grund till att Livsmedelsverket nu föreslår nya regler.

- Vi har jobbat med denna fråga under fyra olika regeringar. Nu verkar vi snart komma i mål. Vi hoppas givetvis att regeringen fattar ett snabbt beslut, säger generalsekreterare Bo Sköld.

Svenska Jägareförbundet har under lång tid försökt få till ändrade regler kring försäljning av vildsvinskött. Tillsammans med LRF gjordes en gemensam hemställan till regeringen under 2018.

- Vårt gemensamma initiativ skapade förutsättning för att ge Livsmedelsverket uppdraget. Vi har också aktivt deltagit i arbetet som ligger till grund för förslaget från verket, säger Bo Sköld.

LYHÖRDA TILL FÖRÄNDRINGAR

Livsmedelsverket har varit lyhörda till förändringar under remissförfarandet, vilket förbundet uppskattar.

- Det som föreslås är att jägare, som genomfört utbildning om fyra timmar, får sälja tio vuxna vildsvin eller 20 årsgrisar direkt till konsument. Det krävs självklart att köttet ska vara trikintestat och att köttet är spårbart till försäljaren och trikinprovet. Utöver detta får jägarna sälja hela djur med päls kvar direkt till restauranger och företag som har tillstånd att hantera kött.

GER BÄTTRE FÖRUTSÄTTNINGAR

- Allting handlar ytterst om att få ut mer gott och klimatsmart viltkött till allmänheten, samtidigt som jägarna får bättre förutsättningar att förvalta vildsvinsstammen på ett bra sätt. Det leder i sin tur att skadorna på jordbruksgrödor minskar. Förbundet har jobbat med att öka efterfrågan på vildsvinskött och vi ser idag hur allt fler kommuner och regioner upphandlar lokalt vildsvinskött till sina offentliga serveringar. Det är så vi långsiktigt löser frågan, säger Bo Sköld.

EN VIKTIG PUSSELBIT

Tanken är att jägarorganisationerna ska kunna hålla den utbildning som krävs för att få sälja vildsvinskött. Livsmedelsverket föreslår också subventionerade trikin- och cesiumprov och en rad regler som underlättar för vilt-hanteringsanläggningar.

- Det är jättepositivt att vi kommit så här långt med frågan. En viktig pusselbit i vildsvinsförvaltningen ser nu ut att kunna komma på plats. Samarbetet med LRF i den här frågan har också varit mycket bra, vilket vi kan se på förslaget från Livsmedelsverket. Vi ser därför fram emot mer samarbete med LRF, säger Bo Sköld.

FOTO: LENA RUNER

NY UTBILDNING FÖR ÖKAD KOMPETENS OCH FLER KVINNOR

Svenska Jägareförbundet vill öka kunskapen inom viltförvaltning och få in fler kvinnor i arbetet med älgförvaltning. Under 2020 startar ett tvåårsprojekt, utbildningen Jämställd Viltförvaltning.

Fokus kommer att ligga på älgförvaltning, ekologi och sociologi. Utbildningen vänder sig till de som är verk-samma, eller vill bli, inom till exempel ett älgskötselområde.

Kunskaperna efter kursen ska kunna ge en nominering till en älgförvaltningsgrupp eller också stärka arbetet i den lokala viltförvaltningen. Män och kvinnor tillsammans jobbar mer dynamiskt och en jämställd arbetsgrupp ger fler perspektiv och nya lösningar. Från och med januari kommer det att finnas mer att läsa under länken www.jagareforbundet.se/jamstalldviltforvaltning

Ulrika Karlsson-Arne, kommunikation och marknadsföring Region Mitt

NÄTVERKET JAQT - NU PÅ INSTAGRAM

Nu har Jägareförbundets nätverk JAQT startat ett officiellt Instagramkonto.

Detta för att bättre nå ut och kunna visa upp alla aktiviteter som görs över hela landet. Instagramkontot heter [@jaqt_nationell](https://www.instagram.com/jaqt_nationell). Gå in och följ!

Josefina Höglun, ungdomsansvarig

Ett förslag är allmän jakttid på ekorre. Foto: Mostphotos

FÖRSLAG PÅ NYA JAKTTIDER NU UTE PÅ REMISS

Nu har Naturvårdsverket presenterat sitt förslag på nya jakttider. Det innehåller många förändringar.

- Vi har varit med i hela processen och arbetat för att få in Jägareförbundets åsikter i förslaget. När jag ser remissförslaget innehåller det mer positiva än negativa saker, säger riks jaktvårdskonsulent Daniel Ligné.

Vilka tider som vilt får jagas är oerhört viktigt ur många olika perspektiv. Därför har Svenska Jägareförbundet lagt ner ett stort arbete för att kunna ha konkreta och relevanta inspel till Naturvårdsverket. Nu går del 1 ut på remiss. Denna handlar om däggdjuren. Del två, som rör fåglarna, kommer i början av 2020.

EN MAJORITET ÄR POSITIVT

- I alla processer där många organisationer deltar får man aldrig igenom allt man vill. Men när jag summerar det som vi tycker är positivt och det som vi inte gillar är en stor majoritet åt det positiva hållet, säger Daniel Ligné. Förslaget kommer nu gå på en snabbremiss inom Jägareförbundet.

- Vi kommer att analysera varje del och se hur detta påverkar jakten. Bland annat utifrån forskning, fakta och jaktetik. Jag kommer därför vänta med att kommentera detaljer tills organisationen har sagt sitt. Eftersom frågan är så viktig för oss är det extra viktigt att föreningsdemokratien är det som styr våra vägval, säger Daniel Ligné.

KAN SKE FÖRÄNDRINGAR

När sedan Naturvårdsverket har gått igenom alla inkomna remissvar (dessa ska lämnas senast den 16 februari) kommer generaldirektör Björn Risinger i juni att underteckna verkets förslag, som sedan går till regeringen för beslut. - Det är ännu osäkert ifall regeringen också kommer att skicka förslaget på remiss. Så det kan ske förändringar ända fram till att den politiska nivån har bestämt sig.

Tanken är att de nya jakttiderna ska börja gälla från jaktåret 2021/2022, säger Daniel Ligné. Läs Naturvårdsverkets förslag [HÄR](#).

INVENTERINGAR AV ROVDJUR FÅR KRITIK

Inventeringen av stora rovdjur får svidande kritik. Det finns låg tillit till både inventeringarna samt resultatet från dem, det framkommer i en rapport beställd av Naturvårdsverket.

Rapporten är skriven av Philip Öhrman vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU. Den baseras på rapporter, vetenskapliga artiklar, fokusgruppsintervjuer samt individuella intervjuer med personer som är berörda av eller mottagare av resultat från inventeringssystemet. Syftet med studien är att utvärdera tilliten till inventeringssystemet för stora rovdjur bland de myndigheter och intresseorganisationer som är direkt berörda. Och rapporten visar att tilliten till dagens inventeringar är låg.

LITAR INTE PÅ INFORMATIONEN

En konsekvens av bristen på tillit är att tilltron till hur informationen från inventeringarna hanteras är låg. Och eftersom man inte litar på hur informationen hanteras, alternativt vilka åtgärder som vidtas, minskar benägenheten att rapportera in enskilda rovdjursobservationer. Främst naturvårdsorganisationerna är rädda att informationen kommer i orätta händer. Brukarorganisationerna å andra sidan menar att motivet att rapportera rovdjur minskar till följd av att det inte leder till någon konkret åtgärd.

FÖRSLAG TILL FÖRBÄTTRINGAR

I rapporten ges även tio förslag på hur man kan öka tilltron till inventeringarna. Bland dem lyfter man fram att Naturvårdsverkets roll ska ändras från att, som idag, vara kontrollerande ska verket istället vara koordinerande. Andra förslag är att ta fram ett regelverk för de år där snö saknas samt att återkoppla direkt till intresseorganisationernas och allmänhetens observationer för att öka motivationen att rapportera. Läs en längre artikel [HÄR](#).

Olle Olsson, Svensk Jakt

JAKT- OCH VILTVÅRDS- UPPDRAGET 2020 BESLUTAT

Sedan 1938 har Svenska Jägareförbundet fått bidrag av Viltvårdsfonden för att leda delar av jakten och viltvården. Nu har regeringen delat ut bidrag till jakt- och viltvårdsuppdraget för 82:e gången.

Bidraget är på 52 miljoner kronor. Av beslutet framgår att verksamheten ska bedrivas som det gjorts under 2019. Fokus ligger på utbildning av i första hand jägare, men också information till myndigheter och allmänhet. Andra viktiga delar är viltövervakningen som delvis är unik i världen samt förseftersöksorganisationen med eftersöksekipage. Beslutet finns att läsa i sin helhet [HÄR](#).

Magnus Rydholm, kommunikationschef

INTERNATIONELLT NÄTVERK FÖR FLYTTANDE SJÖFÅGLAR

För att bidra till en hållbar jakt på sjöfåglar har flera nordeuropeiska jägarförbund bildat Waterfowlers' Network, för utbyte av information och erfarenheter. Svenska Jägareförbundet är en av organisationerna.

Under de senaste åren har förvaltningen av flyttande fåglar kommit att diskuteras allt mer i Europa. Bland de jaktbara arterna återfinns arter som minskar i antal och där det finns en oro att jakten kan utgöra ett hot. För andra arter vill man öka jaktrycket.

STOR GEMENSAM UTMANING

För att samordna jakten hos länder med gemensamma problem och möjligheter har flera planer tagits fram eller är under framtagande. För svensk del gäller det till exempel de ökande grågässen och minskningen av ejder. - Arbetet med den internationella förvaltningen är en stor gemensam utmaning för jägarorganisationerna. Nätverket är ett sätt att möta dessa utmaningar, säger Niklas Liljebäck, som arbetar med fågel frågor på Jägareförbundet.

Inledningsvis ska nätverket fokusera på insamling av data, som avskjutningsstatistik. Man ska också uppmantra jägarna att samla in vingar från skjutna fåglar för analys, samt bidra till arbetet med att ta fram förvaltningsplaner för arter som ejder, brunand och bläsand. Ambitionen är att nätverket senare ska samordna projekt, till exempel habitatförbättrande åtgärder.

VILL STOPPA NEGATIV TREND

Nätverket börjar med att fokusera på de arter som inte ökar. Många arter av sjöfåglar har drabbats av förluster av livsmiljöer, låg häckningsframgång eller ökat predationstryck utmed sina flyttvägar. Förhoppningen är att man kan bidra på olika sätt att stoppa denna negativa trend.

- Jägareförbundet har på olika sätt försökt hinna med den snabba utvecklingen ute i Europa för dessa fågelarter. Samverkan med de andra ländernas jägare kommer stärka våra möjligheter att övervaka och påverka dessa processer. Nätverkets fokus på datainsamling gör att jägarna inkluderas i framtagandet av planer i större omfattning än idag, säger Niklas Liljebäck.

Jan Henricson, Svensk Jakt

FOTO:THOMAS OHLSSON

14 LODJUR FÅR JAGAS I SÖDRA SVERIGE

Länsstyrelserna i Jönköpings, Kalmar och Östergötlands län har beslutat om licensjakt på sammanlagt 14 lodjur i vinter.

Under jakten som ska pågå i mars månad nästa år får två djur fällas i Jönköpings län, fyra i Östergötland och åtta i Kalmar. För Östergötlands del är det ett unikt beslut, då det är första gången i historisk tid som lodjursjakt tillåts i länet. Enligt inventeringar finns det tio lodjursföryrngringar i länet, vilket motsvarar cirka 55 lodjur. Förvaltningsmålet är satt till sju årliga föryrngringar. Läs mer [HÄR](#).

Jan Henricson, Svensk Jakt

MATERIAL TILL NYHETSBRUVET

Svenska Jägareförbundets interna nyhetsbrev kommer ut den sista fredagen i varje månad. Skicka text och bilder senast tisdagen innan till Malou Kjellsson på malouk@telia.com.

JÄGARNÄ ÖVERENS MED NATURSKYDDSFÖRENINGEN OM ODLINGSLANDSKAPET

Jägare och folk från Naturskyddsföreningen är de människor som har mest likartad syn på hur naturen i ett odlingslandskap bör se ut. Det redovisade forskaren Regina Lindborg från Stockholms universitet vid årets upplaga av Sveriges Vildnad.

Sveriges Vildnad, som är en stiftelse där Jägareförbundet finns med, har till uppgift att sprida kunskap om det vilda. Vid årets seminarium på Skansen i Stockholm deltog en panel med sammanlagt nio personer från forskarvärlden och politiken.

MINDRE MOTSÄTTNINGAR?

Över ämnet "Jakt som en del av multifunktionella landskap - möjligheter och svårigheter" talade Regina Lindborg från Stockholms universitet. Hennes forskning handlar bland annat om hur den biologiska mångfalden påverkas av olika typer av odlingslandskap. Dessutom har hon undersökt vad grupper av människor tycker om olika landskapstyper.

Man har frågat jägare, representanter från Naturskyddsföreningen, Friluftsförbundet, anställda vid länsstyrelser och jordbruksorganisationen LRF. Inte någon av de andra tillfrågade grupperna var lika eniga som jägare- och Naturskyddsföreningsfolket, något som Regina Lindborg såg som något positivt för framtida viltförvaltning.

- Det kanske råder mindre motsättningar än vad vi tror, sa hon.

JAKTHISTORISK RESA

Bland övriga föredragspunkter fanns "Reflektioner om viltets och jaktens kulturella värde - förr och idag" där Håkan Tunon från SLU gjorde en historisk tillbakablick 30 000 år i tiden, till de berömda grottmålningar i södra Frankrike där kvinnor målade jaktmotiv på grottväggarna. Tidsresan gick i Håkan Tunons berättelse vidare framåt i tiden via svenska runor med älgjaktmotiv över medeltida falkenerare fram till våra dagar.

MINSTA KLIMATAVTRYCKET - VILDSVINET

Fredrik Widemo från SLU redovisade forskning gällande vilken typ av köttproduktion som orsakar störst respektive minst klimatavtryck. Det visade sig att vildsvin som skjutits under jakt är det köttslag som lämnar minst klimatavtryck medan dovvilt uppfödd i hägn orsakar det största klimatavtrycket, till och med större än nötk- eller lammproduktion. Det överraskande resultatet tycks dock vara starkt beroende av hur man räknar, något som Fredrik Widemo var noga med att påpeka.

FLUKTUERANDE VILTSTAMMAR

Christer Pettersson från Naturvårdsverket berörde i sitt bidrag hur vilttillgången fluktuerat från 1950-1960-talets relativt viltfattiga marker med älg och rådjur till 80-talets viltexplosion av samma arter till dagens situation där andelen älg och rådjur sjunkit tillbaka till 60-talsnivå, men där hjort och vildsvin numera finns i livskraftiga stammar.

Kjell Danell från SLU talade om viltet och tillvaratagandet ur ett historiskt perspektiv och berättade också att arbetet resulterat i en bok om jakt och människor i Norrland runt förra sekelskiftet. Läs hela artikeln [HÄR](#).

Leif Andersson, Svensk Jakt

FOTO: MOSTPHOTOS

EU ÖPPNAR FÖR UTÖKAD JAKT PÅ SKARV

EU-kommissionen öppnar för en mer omfattande jakt på skarv.

Frågan om ökad jakt på skarv väcktes av den finske EU-parlamentarikern Teuvo Hakkarainen i en skriftlig fråga till EU-kommissionen. Där beskriver han dels vilka problem de växande skarvpopulationerna orsakar i flera medlemsländer, dels ställer han frågan om skarven kan flyttas i fågeldirektivet för att därmed bli enklare att få till jakt på.

POSITIVT SVAR

Svaret från kommissionen måste betraktas som positivt av alla de som brottas med skarvproblem orsakar. Kommissionen skriver att skarvar kan tas bort "i stort antal" genom jakt, så länge inte bevarandestatusen riskeras, och efter att man undersökt andra lämpliga lösningar för att mildra problemen.

MER GENERÖS TOLKNING

Inte sällan hänvisar medlemsländerna (i Sverige länsstyrelser och Naturvårdsverket) till EU när man ska förklara varför skarven inte kan beskattas hårdare, trots omfattande skador och en stark tillväxt i både kustband och i insjöar. Nu tycks det alltså som att kommissionen tolkar fågeldirektivet mer generöst, och ger utrymme för jakt i större skala trots att skarven inte är listad som jaktbar art.

Jan Henricson, Svensk Jakt

FOTO: MADELEINE LEWANDER

OMOTIVERADE FÖRSLAG OM HUNDANVÄNDNING OCH ÅTELJAKT

Naturvårdsverket har lämnat förslag till nya föreskrifter för rovdjursförvaltningen. I sitt remissvar varnar Jägareförbundet för att vissa förslag riskerar att göra att jägare som gör allt för att följa regelverket ändå riskerar att misstänkas för grovt jaktbrott.

Olikheter i föreskrifter och regelverk mellan de fyra arterna ökar risken för att de missförstås och i förlängningen kan det leda till att jägare bryter mot bestämmelser i god tro och därmed riskerar att misstänkas för grovt jaktbrott. Mot den bakgrunden ser Jägareförbundet det som positivt att regelverket så långt som möjligt är de samma oavsett art. Till stor del leder Naturvårdsverkets förslag till en förenkling.

OMOTIVERADE FÖRESKRIFTER

Men förbundet påpekar också att Naturvårdsverket i de delar som rör åteljakt och hundanvändning lagt förslag som går i rakt motsatt riktning och som riskerar att göra att jägare som gör allt för att följa regelverket ändå riskerar att misstänkas för grovt jaktbrott.

- Vi kan inte acceptera omotiverade föreskrifter som myndigheter inte kan följa upp och som jägare omedvetet riskerar att bryta mot, menar Mikael Samuelsson, ledamot i förbundsstyrelsen och Gunnar Glöersen, Rovdjursansvarig som skrivit remissen.

KAN INTE FÖRSTÅ MOTIVET

Jägareförbundet kan överhuvudtaget inte förstå motivet bakom Naturvårdsverkets förslag om att förbjuda jakt på varg, järv och lo vid åtel.

- Åteljakt är tillåtet i Sverige och för det enskilda rovdjuret torde det inte spela någon roll var den fällt. Såvitt känt finns få om ens några åtlar anlagda för jakt efter varg och lo, skriver förbundet.

Läs hela Jägareförbundets yttrande [HÄR](#).

KONKURRENS FÅR ÄLGEN ATT ÄTA TALL

Lösningen på älgens betesskador på tall kan i vissa områden vara att gynna bärris och minska antalet mindre hjortdjur, inte bara antalet älgar. Det visar en avhandling från Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

I områden med täta stammar av de mindre hjortarterna, rådjur, kron- och dovvilt, äter älgar mer tall och mindre bärris. Samma mönster saknas hos de mindre arterna.

- Konkurrensen om föda från de mindre hjortarterna kan alltså tvinga älgen att äta mer tall, vilket kan öka skogsskadorna, säger Robert Spitzer, doktorand vid SLU, institutionen för vilt, fisk och miljö.

ANALYSERAT SPILLNING

Robert Spitzer har i en avhandling undersökt vad älg, rådjur, kronhjort och dovhjort äter under året i olika typer av landskap i Sverige och Europa, och hur hjortarterna påverkar varandra genom sina foderval. För att få reda på vad de ätit har han DNA-analyserat spillning från tusentals hjortdjur. Resultaten visar att bärris, som blåbär och lingon, utgjorde en stor andel av födan under hela året för alla hjortarter som undersöktes. Älgdieten innehöll en större andel tall under vinter och vår jämfört med övriga hjortarter.

MER TALL

- För att minska skadorna på tall kan det vara mer effektivt att anpassa skogsskötseln för att gynna bärris och att reglera antalet mindre hjortdjur, än att enbart fokusera på att reglera tätheten på älgstammen, säger Robert Spitzer i ett pressmeddelande från SLU. Forskningen har gjorts som en del i projektet Beyond moose med stöd från Naturvårdsverket, Kempestiftelserna, Länsstyrelsen Västerbotten och Svenska Jägareförbundet.

Svensk Jakt

Robert Spitzers avhandling (på engelska) kan läsas [HÄR](#).

FOTO: ANJA KJELLSSON

VÄLBESÖKT KONFERENS FÖR VÄSTERBOTTENS KRETSAR

Nästan alla av Västerbottens 21 jaktvårdskretsar deltog på kretskonferensen i Lycksele den 22-23 november.

Ett varierat program erbjöds när cirka 50 deltagare från jaktvårdskretsar, länsföreningens styrelse samt valberedningen samlades i två dagar.

Gästföreläsare var Neele Doose från Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA). Neele berättade om avmagringssjuka hos hjorddjur (CWD), om fynden i Norrbotten, om varianter och historik om CWD. Hon visade också hur man tar ett prov från hjärnstam och lymfkörtlar. Västerbotten behöver skicka in fler prover från fallvilt, trafikdödat vilt, samt avlivade älgar med avvikande beteende och "hull".

Andra frågor på konferensen var utfall av extra kretsbidrag på 24 000 kronor för rapportering av övrig avskjutning (VÖV), samt 23 000 kronor till kretsarna baserat på andel ungdomsmedlemmar.

Anja Kjellsson, jaktvårdskonsulent

FÖRVALTNINGSPLAN FÖR SKARV I STOCKHOLMS LÄN

Jägareförbundet Stockholms län skriver just nu på ett svar på "Remiss Förvaltningsplan för skarv i Stockholms län".

Bland annat kommer man i remissvaret påtala att föreslaget mål - "att det i länet ska vara 3 000 skarvbon år 2030" är en alldeles för blygsam ambition. Antalet bon och skarvar måste minska betydligt snabbare. Slutgiltigt remissvar ska vara inskickat senast i början av januari.

Henrik Falk, jaktvårdskonsulent

UPPTÄCK DET VILDA LIVET OCH GE BORT VILTKÖTT

Den lilla utställningen som vandrat runt bland landets Naturum, visas nu slutligen på Rovdjurscentret de 5 stora i Järvsö. För dig som åker norrut till fjällen, eller söderut, kör förbi Järvsö och titta! Utställningen visas till och med februari ut.

Och kom ihåg: Viltkött är bästa julklappen till alla som inte jagar själva! Recept på julmat med viltkött finns på viltmat.nu

Christina Leuhusen Nilson-Dag, informationsansvarig

NY STUDIE AV ÄLGFÖRVALTNINGEN

Upplevelser av tillit, rättvisa och fördelaktigt samarbete är framgångsfaktorer för förmågan att anpassa sig till nya utmaningar. Det visar en studie av den svenska älgförvaltningen.

- För att en adaptiv förvaltning ska fungera framgångsrikt krävs att människorna som utgör förvaltningen har bästa förutsättningar att hantera de utmaningar som uppstår, säger Sabrina Dressel, doktorand vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, institutonen för vilt, fisk och miljö.

Hon har tillsammans med forskarkollegor från SLU, Umeå universitet och Lunds universitet undersökt förvaltnarnas egna upplevelser av anpassningsförmåga. Forskningen har gjorts som en del i projektet GOVERNANCE, med stöd från Naturvårdsverket och Svenska Jägareförbundet.

Svensk Jakt

Läs hela artikeln [HÄR](#).

EU-KOMMISSIONENS STRIKTA TOLKNING ETT HOT MOT VARGFÖRVALTNING

EU-kommissionen har i ett nytt vägledningsdokument medvetet valt att föreslå en mycket strikt tolkning av artskyddet. Det kan drabba förvaltningen av varg och andra rovdjur, men även påverka skyddet av alla växter och djur, och i förlängningen bland annat skogsbruket, hävdar Jägareförbundets rovdjursexpert Gunnar Glöersen, som deltog i en hearing på Naturvårdsverket tisdagen den 17 december.

På uppdrag av miljö- och energidepartementet höll Naturvårdsverket under tisdagen en remisshearing kring den nya versionen av EU:s vägledning om hur det strikta skyddet av arter ska tolkas. Jägareförbundet deltog i hearingen tillsammans med en rad myndigheter och organisationer med intressen i vilt- och miljövärd, vatten- och skogsbruk.

EU-kommissionen har inväntat resultatet från EU-domstolens hantering av bland annat den finska vargjakten, som gav förhoppning om en adaptiv syn i vargfrågan. Högsta förvaltningsdomstolen i Finland har granskat och godkänt licensjakt på varg som en stamvårdande insats. EU-domstolen fann inte att den prövade finska jakten uppfyllde alla kriterier, men pekade ändå på att jakt kan rymmas inom regelverket som reglerar förvaltningen av varg.

TOLKAR FINSK VARGDOM STRIKTARE

I EU:s nya vägledning "Guidance document on the strict protection of species of community interest under the Habitats Directive" tolkar EU-kommissionen den finska vargdomen striktare och på ett sätt som enligt Jägareförbundet hotar möjligheten till jakt som en viltvårdande åtgärd. Kritiken riktas även mot att EU-kommissionen väljer att inte ta hänsyn till socioekonomiska och kulturella effekter, lokala behov och hur sociala acceptans faktiskt kan vara en väg för bekämpa illegal jakt.

Kommissionen drar enligt Gunnar Glöersen för långgående slutsatser i sin vägledning och säger att det kan leda till att möjligheten till aktiv förvaltning av bland annat varg stoppas..

VARG VÄCKER KÄNSLOR

Inför mötet har Jägareförbundets experter i ämnet granskat förslaget ingående, och Gunnar Glöersen är kritisk till att även denna hearing till stor del kom att handla om varg och vargförvaltning.

- Vi har lagt ner ett stort arbete och satt oss in i detaljerna, men egentligen handlar det här till liten del om varg och rent allmänt om det strikta skyddet av alla arter. Nu blev det som jag misstänkte och halva mötet handlade om varg, säger Gunnar Glöersen.

VIKTIGT DOKUMENT

Från Jägareförbundet är man ändå mycket tydlig med att det liggande förslaget är ett hot mot många intressen. Hur regeringen i slutändan ställer sig i frågan återstår att se.

- Jag vill inte föregå regeringens beslut, men det viktiga budskapet som vi ville framföra var att kommissionens förslag minskar möjligheten till förvaltning av bland annat varg genom licensjakt, säger Gunnar Glöersen.

Boo Westlund, Svensk Jakt

ATT FLYTTA VARGAR ÄR FEL

Naturvårdsverket håller på att undersöka möjligheten att flytta en eller två vargar som finns Norrbotten.

Nya gener till vargstammen står högt på Naturvårdsverkets agenda. Efter som man i Norrbotten hittat tre vargar från den finsk-ryska stammen överväger myndigheten att flytta en eller två djur till södra Sverige.

- Utifrån vårt perspektiv är det olämpligt och fel att göra en flytt utan att man först har sänkt vargstammens storlek. Jägarna saknar förtroende för Naturvårdsverkets förmåga att förvalta vargstammen och det saknas långsiktighet och förutsägbarhet från myndigheten. Ingen vet vad nästa steg blir, säger Mikael Samuelsson, ordförande i Jägareförbundets rovdjursråd.

EFTERLYSER STRATEGI

Det han efterlyser är en strategi som tar upp åtgärder både för att förbättra vargstammens genetik och samtidigt minskar vargstammens storlek, samt att koncentrationerna i stammen minskar. En sådan strategi skulle - tillsammans med ett tydligt förutsägbart agerande - börja att bygga förtroende för vargförvaltningen.

- Det går inte att flytta vargar utan att samtidigt ha med kompensationsåtgärder för de människor som redan idag tycker att rovdjurskoncentrationerna är helt oacceptabla.

TA FRAM EN BEREDSKAP

- Den inventering av vargstammen som genomförs just nu med DNA-prov visar redan nu att stammen består av minst 240 individer - det vill säga innan vi fått bra snöförhållanden som gör det möjligt att spåra och samla in spillning.

- Verket borde ta fram en beredskap för att snabbt kunna tillåta jakt för att minska koncentrationerna i de områden där det finns som mest varg. Det är orimligt att låta de människor som redan idag bär allt rovdjurstryck få det ännu sämre innan man ens funderar på åtgärder som skulle lätta på rovdjurstrycket för dessa människor, säger Mikael Samuelsson.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!

Efter en intensiv höst lackar det nu mot en mer än välförtjänt juledighet. Svenska Jägareförbundet är på många sätt en unik organisation, som betyder mer för jakten än vad många tänker på. Sverige är idag ett fantastiskt variationsrikt jaktland och utan vårt gemensamma arbete hade det definitivt sett annorlunda ut.

Vi har bara börjat vår resa mot våra gemensamt beslutade mål i Jakten på framtiden 2024. Men det märks att vi är på rätt väg, för våra framgångar är tydliga. Här kommer några av våra framgångar under året:

- Vi växer och blir fler medlemmar, inte minst de kvinnliga medlemmarna blir fler.
- Ätelkameror kan nu användas, utan krångel.
- Licensjakt gråsäl är på gång.
- Småskalig försäljning av vildsvinskött är nu nästan hemma!
- Vi har vunnit en upphandling från Naturvårdsverket och har nu ett breddat uppdrag för att hindra invasiva arter i Sverige.
- Vårt arbete i EU och politiskt har bäddat för en implementering av vapendirektivet som baseras på minsta möjliga konsekvenser för jägarna.
- Vi fick rätt avseende omräkningsfaktor varg.
- Jaktens värde ökar, nu är det minst 4.4 miljarder.

- Vi har fått bra genomslag genom "Vildsvinshjälpen" och "Rädda Älgen", inte minst hos våra medlemmar och beslutsfattare. Vi berör och tar ställning.
- Vi syns och hörs mer än någonsin i media, svensk jakt.se har haft över 2 miljoner unika besökare, jagareförbundet.se 1,5 miljoner besök.
- Vårt internationella arbete har stärkts avsevärt och vår intressebevakning i EU gör påtaglig skillnad för jakten i Sverige.
- Vi har säkerställt en ökad politisk tydlighet i att vi ska ha en lokal/regional viltförvaltning i Sverige, där Viltförvaltningsdelegationen är en viktig del.
- På Öster Malma har vi nu ett nyrenoverat hotell och vi har fått ett fantastiskt metodkök "Från skog till bord" i gamla biblioteket.

Och mycket annat...

Självklart har vi tuffa utmaningar att tag i framgent. Men låt oss vänta med dem till kommande år och istället njuta av juledighet, god mat, vänner, jakt och våra framgångar under året.

Tack för ert engagemang och ert arbete under året som gått. Tillsammans gör vi förbundet till en enastående organisation - för jaktens och medlemmarnas bästa.

God jul och Gott nytt år!